

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PNK.I – 0911/104 2010

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz.1055, Nr 116, poz.1203, Nr 214, poz.1806, z 2005r. Nr 172, poz.1441, Nr 175 poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007r. Nr 48 poz.327, Nr 138 poz. 974, Nr 173 poz. 1218 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223 poz. 1458 oraz z 2009 Nr 52 poz. 420 i Nr 157 poz. 1241/

stwierdza się nieważność

uchwały Nr XXXVIII/235/2010 Rady Gminy Łopuszno z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale Nr III/29/98 Rady Gminy Łopuszno z dnia 21 grudnia 1998r. w sprawie uchwalenia statutu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Łopusznie – w części określonej w § 1 nadającym nowe brzmienie § 4 ust. 1 lit. d) i § 4 ust. 2 lit. b) statutu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Łopusznie.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 9 listopada 2010r. Rada Gminy Łopuszno podjęła uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia statutu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Łopusznie.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy nadała nowe brzmienie § 4 statutu Samorządowego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Łopusznie, stanowiącego załącznik do uchwały Nr III/29/98 z dnia 21 grudnia 1998r. w sprawie uchwalenia statutu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Łopusznie.

Dokonana przez organ nadzoru ocena legalności wymienionej uchwały wykazała, iż niektóre jej postanowienia są sprzeczne z prawem.

Zgodnie z nowym brzmieniem § 4 ust. 1 lit d) statutu przedmiotem działania Zakładu Gospodarki Komunalnej jest świadczenie usług na rzecz ludności i instytucji w zakresie zapewnienia bieżącego i nieprzerwanego zaopatrzenia ludności w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków, w tym m.in. budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami na zlecenie Wójta Gminy.

Wymieniony przepis uchwały w części obejmującej zwrot „wraz z przyłączami na zlecenie Wójta Gminy” w sposób istotny narusza prawo.

Zadania gmin oraz przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków regulują przepisy ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2005r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.).

Stosownie do art. 15 ust. 1 wymienionej ustawy jednym z podstawowych obowiązków przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego jest zapewnienie budowy urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, obejmujących przede wszystkim sieci wodociągowe i sieci kanalizacyjne (art. 2 pkt 14 i 16 ustawy).

Zgodnie natomiast z art. 15 ust. 2 ustawy realizację budowy przyłączy do sieci zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci. Obowiązek zatem realizacji budowy przyłączy do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej oraz ponoszenia z tego tytułu kosztów obciąża właściciela nieruchomości.

W świetle przedstawionych regulacji prawnych przedmiotem działania Zakładu, będącego przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, nie może być budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami, gdyż realizację budowy przyłączy do sieci na własny koszt zapewniają odbiorcy usług wodociągowo-kanalizacyjnych.

Kwestionowany przepis statutu Zakładu narusza ponadto art. 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Zgodnie bowiem z wymienionym przepisem ustawy samorządowej zakłady budżetowe mogą wykonywać jedynie zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie m.in. wodociągów i zaopatrzenia w wodę.

Zgodnie z nowym brzmieniem § 4 ust. 2 lit. b) statutu Zakładu Gospodarki Komunalnej, Zakład ten realizuje zadania gospodarki odpadami komunalnymi, w tym m.in. „inkaso opłat za odpady komunalne ustalone przez Radę Gminy”.

Treść cytowanego przepisu statutu budzi istotne wątpliwości z uwagi na zupełnie niezrozumiałe sformułowanie dot. m.in. „opłat za odpady komunalne”. Domniemywać można jedynie, iż przepis ten dotyczy opłat, które obciążają właścicieli nieruchomości realizujących obowiązki w zakresie sposobu postępowania z odpadami komunalnymi.

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2005r. Nr 236, poz. 2008 z późn. zm.) podstawowym obowiązkiem właścicieli nieruchomości jest zbieranie odpadów komunalnych powstałych na terenie nieruchomości, a także pozbywanie się ich w sposób zgodny z przepisami ustawy. Realizacja tych obowiązków wymaga od właścicieli nieruchomości zawarcia umowy z podmiotem świadczącym usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz uiszczania opłat za te usługi.

Pozbywanie się zatem odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości odbywa się na podstawie umowy, która określa wysokość opłaty za wykonaną usługę odbioru tych odpadów.

Należy zauważyć, iż ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie przewiduje instytucji inkasa, nie zawiera również upoważnienia dla rady gminy do nadania statusu inkasenta.

Inkaso jest formą poboru należności publicznoprawnych, a w szczególności podatków.

W rozumieniu art.9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) inkasentem jest podmiot, któremu przepisy szczególne powierzają pobranie od podatnika opłaty, zatem wyznaczenie inkasenta może nastąpić wyłącznie na podstawie przepisów ustawowych.

Rada gminy jest uprawniona do zarządzania poboru podatków i opłat lokalnych w drodze inkasa, oraz określania inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.

W ocenie organu nadzoru brak jakichkolwiek podstaw prawnych do rozszerzania kompetencji rady gminy, przewidzianych w ustawach podatkowych w zakresie ustanawiania poboru w drodze inkasa należności o charakterze publicznoprawnym, do opłaty za usługę w zakresie odbioru odpadów komunalnych, która należy do świadczeń cywilnoprawnych.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, iż dokonana przez Radę Gminy nowelizacja statutu Zakładu Gospodarki Komunalnej jest niewystarczająca z następujących powodów:

- 1) wszystkie powołane w statucie akty normatywne w oparciu, o które działa Zakład utraciły moc prawną,
- 2) niektóre przepisy statutu są sprzeczne z prawem, dotyczy to w szczególności § 8 ust. 2 i § 10 statutu,
- 3) statut określa zadania nieistniejącego organu gminy jakim jest zarząd gminy,
- 4) wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 16 ust. 2, pkt 3 i 5 ustawy o finansach publicznych nie określono źródeł przychodów własnych Zakładu oraz terminów i sposobu ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych, dokonywanych przez Zakład do budżetu oraz sposobu i terminu rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały w części określonej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach, za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Bożentyna Dąbka-Koruba